

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ 50 ΑΣΚΗΣΕΩΝ

ΘΕΤΙΚΗΣ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΙΣΜΟ

Α' ΕΚΔΟΣΗ: 31/01/2012

ΑΣΚΗΣΗ 71 (από Περικλή Παντούλα)

Η συνάρτηση f είναι ορισμένη στο R , συνεχής στο σημείο x_0 και ισχύει $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 - 2h)}{h} = m \in R$.

Να αποδείξετε ότι ισχύει $f'(x_0) = -\frac{m}{2}$

ΑΣΚΗΣΗ 72 (από Δημήτρη Κατσιπόδα)

Η συνάρτηση $f : R \rightarrow R$ είναι δύο φορές παραγωγίσιμη και ισχύουν οι σχέσεις

$$\bullet f(2) = 2 \quad \bullet \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{\eta\mu 3x} = 3 \quad \bullet f''(x) \neq 0 \text{ για κάθε } x \in (0, 2)$$

α. Να δείξετε ότι $f(0) = 0$

β. Να αποδείξετε ότι $f'(0) = 9$

γ. Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $A(0, f(0))$

δ. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f'(x) = 0$ δεν μπορεί να έχει δύο διαφορετικές ρίζες στο διάστημα $(0, 2)$

ε. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (0, 2)$ τέτοιο ώστε $f(\xi) = 2 - \xi$

στ. Να αποδείξετε ότι υπάρχουν $x_1, x_2 \in (0, 2)$ τέτοια ώστε $f'(x_1) \cdot f'(x_2) = 1$

Πηγή: Ι.Γαρατζιώτης - Π. Μάστακας (εκδόσεις Κέδρος)

ΑΣΚΗΣΗ 73 (από Περικλή Παντούλα)

Έστω η συνάρτηση $f(x) = \left(\frac{x^3}{6} + \frac{x^2}{2} + x + 1 \right) e^{-x}$, $x \in R$.

α. Να μελετηθεί η συνάρτηση ως προς την μονοτονία, τα ακρότατα, τα κοίλα και τα σημεία καμπής.

β. Να βρείτε το σύνολο τιμών της f

γ. Να δείξετε ότι $e^x \geq \frac{x^3}{6} + \frac{x^2}{2} + x + 1$, $x \in R$

δ. Έστω η συνάρτηση $g : R \rightarrow R$ ώστε $\lim_{x \rightarrow 0} \left(e^{g(x)} - g(x) - \frac{g^3(x)}{6} \right) = 1$. Να δείξετε ότι $\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = 0$

Πηγή: Γ.Μπαϊλάκης (εκδόσεις Σαββάλας)

ΑΣΚΗΣΗ 74 (από pito)

Έστω f τρεις φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση στο R τέτοια ώστε να ισχύει $f(x) \leq \frac{f(a) + f(\beta)}{2}$ για κάθε x πραγματικό.

α. Να δείξετε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_1 \in (a, \beta)$ τέτοιο ώστε $f'(x_1) = 0$

β. Να δείξετε ότι $f'(a) = f'(\beta) = 0$

γ. Να δείξετε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (a, \beta)$ τέτοιο ώστε $f'''(\xi) = 0$.

Πηγή: Ε.Τσακουμάγκος – Α.Μπαλωμένου (εκδόσεις Ελληνοεκδοτική)

ΑΣΚΗΣΗ 75 (από Δημήτρη Κασιόποδα)

Έστω συνάρτηση f δύο φορές παραγωγίσιμη στο R με $f^3(x) + 3f(x) = x$ για κάθε $x \in R$.

α. Να μελετηθεί η μονοτονία της f

β. Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται και να ορίσετε την f^{-1}

γ. Να βρεθεί το πρόσημο της f

δ. Να αποδείξετε ότι η f έχει ένα μόνο σημείο καμπής, το οποίο και να προσδιορίσετε

ε. Αν $0 < \alpha < \beta$, να αποδείξετε ότι $\frac{f(\alpha)}{\alpha} > \frac{f(\beta) - f(\alpha)}{\beta - \alpha}$

στ. i. Να βρεθεί η μονοτονία της $g(x) = f(x) - x$

ii. Να λυθεί η ανίσωση $f(x^2 - x) + x < x^2$

Πηγή: Κ.Ρεκούμης - Κ.Λαγός (εκδόσεις Μεταίχμιο)

ΑΣΚΗΣΗ 76 (από pito)

Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow R$ με την ιδιότητα $e^y f'(x) - 2xe^y = f'(\frac{x}{e^y}) - \frac{2x}{e^y}$

για κάθε $x > 0$ και y πραγματικό καθώς και $f'(1) = -6, f(1) = 3$.

α. Να βρείτε την $f'(x)$ για $x > 0$.

β. Να βρείτε την $f(x)$ στο $(0, +\infty)$.

γ. Να βρείτε το ελάχιστο της f .

δ. Να δείξετε ότι η f είναι κυρτή στο $(0, +\infty)$ και να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $A(1, f(1))$.

ε. Αν για τους θετικούς $a, \beta, \gamma \in R$ ισχύει $a\beta\gamma = 1$ και $a + \beta + \gamma = \frac{10}{3}$, να δείξετε ότι $a^2 + \beta^2 + \gamma^2 > 1$.

Πηγή: Χ. Πατήλας (εκδόσεις Ελληνοεκδοτική)

ΑΣΚΗΣΗ 77 (από Βασίλη Κακαβά)

Έστω συνάρτηση $f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ που είναι συνεχής και γνήσια αύξουσα, για την οποία ισχύει ότι

$$f(x) + f(f(x)) = 2x \text{ για κάθε } x \in [0, +\infty)$$

α. Να δείξετε ότι $f(x) \geq 0$ για $x \in [0, +\infty)$ και ότι $f(0) = 0$.

β. Να δείξετε ότι η εξίσωση $\frac{e^{f(x)}}{f(x)} + \frac{f(x)}{f(x)-1} = 0$ έχει τουλάχιστον μία ρίζα στο $(0, 1)$.

γ. Αν η f είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 1$ να βρεθεί η εξίσωση της εφαπτομένης της f στο σημείο της $A(1, f(1))$.

ΑΣΚΗΣΗ 78 (από Περικλή Παντούλα)

Έστω οι συναρτήσεις $f, g : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, όπου η f είναι παραγωγίσιμη, με $f(1) = -1$ και $f(e) = 0$, ώστε να ισχύει $e^{f'(x)} = x + ce^{g(x)}$, για κάθε $x > 0$ όπου $c \in \mathbb{R}$

α. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $\phi(x) = f(x) + x - x \ln x$ ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του θεωρήματος Rolle στο διάστημα $[1, e]$

β. Να αποδείξετε ότι υπάρχει ξ , ώστε $f'(\xi) = \ln \xi$

γ. Να βρείτε την σταθερά c

δ. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f

Πηγή: Γ.Μπαϊλάκης (εκδόσεις Σαββάλας)

ΑΣΚΗΣΗ 79 (από Δημήτρη Κασιόποδα)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = xe^{\frac{1}{x}}, x \in \mathbb{R}^*$

α. Να μελετήσετε την συνάρτηση f ως προς την μονοτονία και τα ακρότατα

β. Να μελετήσετε την συνάρτηση f ως προς την κυρτότητα

γ. Να βρείτε το σύνολο τιμών της f

δ. Να βρείτε το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $e^{\frac{1}{x}} = \frac{\alpha}{x}$, για τις διάφορες τιμές του $\alpha \in \mathbb{R}$

ε. Να βρείτε το όριο $\lim_{x \rightarrow 0} \left(f\left(\frac{1}{x}\right) - \frac{\ln(x+1)}{x^2} \right)$

Πηγή: Α.Μπάρλας (εκδόσεις Ελληνοεκδοτική)

ΑΣΚΗΣΗ 80 (από Γιάννη Σταματογιάννη)

Αν μια συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο R με $f(0) = 0$ και ικανοποιεί τη συνθήκη

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + 3h) - f(x_0 - 2h)}{h} = -10x_0 e^{f(x_0)}$$
 για κάθε $x_0 \in R$ τότε

- Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f
- Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία και τα κοίλα
- Να βρείτε τα ακρότατα και τα σημεία καμπής

Πηγή: Γ. Κομπότης (εκδόσεις Κωστόγιαννος)

ΑΣΚΗΣΗ 81 (από Δημήτρη Κασιόποδα)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = (x-2)e^{-x} + 2x^2 - 3x + 2, x \in R$

- Να βρεθούν f' και f''
- Να μελετήσετε την f ως προς την κυρτότητα και να βρεθούν τα σημεία καμπής.
- Να μελετήσετε την f ως προς την μονοτονία και τα τοπικά ακρότατα.
- Να βρείτε το σύνολο τιμών της f
- Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 0$ και να προσδιορίσετε το πρόσημο της f
- Να βρείτε τις ασύμπτωτες της C_f

Πηγή: Σημειώσεις Μπ.Στεργίου με τίτλο Γενικά Θέματα στην Κατεύθυνση της Γ' (21/5/2008)

ΑΣΚΗΣΗ 82 (από pit0)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^{-x} + x - 1$.

- Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα, να βρείτε τις ρίζες και το πρόσημό της.
- Να βρείτε το σύνολο τιμών της f και το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $e^x(x-1) = e^x a - 1$ για τις διάφορες τιμές του πραγματικού αριθμού a
- Να δείξετε ότι $e^{-x} < 1 - x + \frac{x^2}{2}, x > 0$.
- Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = f(x^2) + \ln x$

ΑΣΚΗΣΗ 83 (από dennys)

Έστω οι συναρτήσεις $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπους $f(x) = e^x$ και $g(x) = -x^2 - x$.

- Να δείξετε ότι η εφαπτομένη της $f(x)$ στο $A(0,1)$ εφάπτεται και της $g(x)$
- Να δειχθεί ότι υπάρχει ακριβώς ένα $a \in (-1, 0)$ τέτοιο ώστε $e^a + 2a + 1 = 0$
- Έστω $h(x) = f(x) - g(x)$, να δείξετε ότι :
 - $h(x) \geq a^2 - a - 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$
 - Η εξίσωση $h(x) = 2012$ έχει ακριβώς δυο λύσεις

ΑΣΚΗΣΗ 84 (από Νίκο Αλεξανδρόπουλο)

Έστω συνάρτηση f με $f(x) = 2e^x + \eta\mu 2x + ex$.

- Να προσδιορισθεί το σύνολο τιμών της f .
- Να δειχθεί ότι η εξίσωση $f(x) = -2$ έχει μοναδική λύση

ΑΣΚΗΣΗ 85 (από Χάρη Γ. Λάλα)

Αν η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι παραγωγίσιμη στο $a \in \mathbb{R}_+^*$, να δειχθεί ότι:

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{\sqrt{a}f(x) - \sqrt{x}f(a)}{x - a} = \frac{2a \cdot f'(a) - f(a)}{2\sqrt{a}}$$

ΑΣΚΗΣΗ 86 (από Βασίλη Κακαβά)

Έστω συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής και $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ γνήσια αύξουσα ώστε να ισχύει $\ln(f(x)) = g(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

α. Να δείξετε ότι η f είναι γνήσια αύξουσα στο \mathbb{R} .

β. Να δείξετε ότι:

$$\text{i) } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(f(1))^x + (f(2))^x + (f(3))^x}{(f(4))^x - (f(2))^x + (f(3))^x} = 0$$

$$\text{ii) } \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(f(1))^x + (f(2))^x + (f(3))^x}{(f(4))^x - (f(2))^x + (f(3))^x} = -\infty$$

γ. Αν ισχύει ότι $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{(f(1))^x - f(1)}{x - 1} = 2g(1)$ με $f(1) \neq 1$ να δείξετε ότι $g(1) = \ln 2$.

δ. Αν $f(1) = 2$ και ισχύει $\lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = +\infty$, να δείξετε ότι υπάρχει $x_0 \in (1, +\infty)$ τέτοιο ώστε $f(x_0) = 2012$

ΑΣΚΗΣΗ 87 (από Νίκο Αλεξανδρόπουλο)

Έστω συνάρτηση f με $f(x) = \frac{5^x - 5^{-x}}{\ln^2 5} + 2\eta\mu x$.

- Να δειχθεί ότι η f παρουσιάζει καμπή στο $x_0 = 0$.
- Να βρεθεί η εφαπτομένη στο $x_0 = 0$.

ΑΣΚΗΣΗ 88 (από Νίκο Αλεξανδρόπουλο)

Δίνεται παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{f(x) - 6}{x - 3} = 0$ και $\lim_{x \rightarrow 5} \frac{\eta\mu(6x - 30)}{x - 5} = f(5)$.

- Να δειχθεί ότι η εξίσωση $f(x) = x + 2$ έχει μια τουλάχιστον λύση στο $(3, 5)$.
- Αν η f είναι κυρτή, να βρεθεί το πλήθος των ριζών της $f'(x) = 0$ στο $(3, 5)$.

ΑΣΚΗΣΗ 89 (από Περικλή Παντούλα)

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^3 + 3^x + \ln(x^3 + 1)$, $x \in (-1, +\infty)$ και $g(x) = -x + 5^{-x} - x \ln 2$, $x \in \mathbb{R}$.

- Να αποδείξετε ότι οι γραφικές παραστάσεις των δύο συναρτήσεων, έχουν μοναδικό κοινό σημείο, το οποίο και να βρεθεί.
- Να βρεθούν οι εξισώσεις των εφαπτομένων των C_f και C_g στο κοινό τους σημείο.
- Να βρεθούν τα σύνολα τιμών των δύο συναρτήσεων, και να αποδειχθεί ότι υπάρχει μία μόνο ρίζα της f στο $(-1, 0)$ και μία μόνο ρίζα της g στο $(0, 1)$

Πηγή: Μαντάς (εκδόσεις Μαντά) Βιβλίο από Δέσμες

ΑΣΚΗΣΗ 90 (από dennys)

α. Να δείξετε ότι υπάρχει ένα ακριβώς $r > 0$ τέτοιο ώστε $\ln r + r - 3 = 0$

β. Δίνεται η συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = (1 - \frac{1}{x})(\ln x - 2)$

- Μελετήστε την $f(x)$ ως προς μονοτονία και ακρότατα.
- Για τον αριθμό r του ερωτήματος (α) να δείξετε ότι:

α. $f(x) + \frac{(r-1)^2}{r} \geq 0$ για κάθε $x > 0$

β. Υπάρχει $x_0 > r$ τέτοιο ώστε $f(x_0) + f'(x_0) = 0$

ΑΣΚΗΣΗ 91 (από Κώστα Ρεκούμη)

Η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι παραγωγίσιμη και ισχύουν:

$$\bullet f(x) \neq 0, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R} \quad \bullet \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)f(x) + \eta\mu(x^2-4)}{\sqrt{x-1}-1} = -2$$

α.ι. Να αποδείξετε ότι $f(2) = -5$

ii. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $x_0 \in (1, 2)$ τέτοιο, ώστε $\frac{1}{x_0-1} + \frac{1}{x_0-2} = \frac{2012}{f(x_0)}$

β. Αν επιπλέον ισχύει $f^2(x) + f(x^2) = 2x^2$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, τότε:

i. Να αποδείξετε ότι $f(1) = -2$

ii. Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής της παράστασης στο σημείο της $(1, f(1))$

iii. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (1, 2)$ τέτοιο, ώστε $(\xi-3)f'(\xi) + f(\xi) = 1$

ΑΣΚΗΣΗ 92 (από dennys)

α. Δίνεται $f(x) = \ln(e^x - x) - x$. Ποιά είναι η μονοτονία της, τα ακρότατα της και οι ρίζες της;

β. Αν $g(x) = \ln(e^x - x)$ να δείξετε ότι οι εφαπτόμενες των $f(x)$, $g(x)$, εκεί που τέμνονται από την ευθεία $x = x_0 > 0$, τέμνονται πάνω στον άξονα $y' y$

γ. Να αποδείξετε ότι η $f(x)$ έχει δυο σημεία καμπής r_1, r_2 για τα οποία ισχύουν οι σχέσεις:

$$f'(r_1) e^{f(r_1)} = (r_1 - 2)(1 - r_1) \quad (1) \quad \text{και} \quad e^{r_1 - r_2} = \frac{2 - r_2}{2 - r_1} \quad (2)$$

ΑΣΚΗΣΗ 93 (από dennys)

Έστω μια συνάρτηση $f(x)$, που ορίζεται στο $[0, 1]$ και είναι παραγωγίσιμη και ισχύει:

$$2f'(x) \geq f^2(0) + f^2(1) + 2 \text{ για κάθε } x \in [0, 1]$$

α.ι. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $c \in (0, 1)$ τέτοιο ώστε $f'(c) = f(1) - f(0)$

ii. Να αποδείξετε ότι $f(0) = -1$, και $f(1) = 1$

iii. Να βρείτε την μονοτονία της $f(x)$ και να αποδείξετε ότι $f'(x) \geq 2$ για κάθε $x \in [0, 1]$

iv. Να αποδείξετε ότι $-1 \leq f(x) \leq 1$ για κάθε $x \in [0, 1]$

Αν $t \in (0, 1)$ τυχαίος, να δείξετε ότι:

β.ι. Υπάρχει $r_1 \in (0, t)$ τέτοιο ώστε $tf'(r_1) = f(t) + 1$

ii. Υπάρχει $r_2 \in (t, 1)$ τέτοιο ώστε $(t-1)f'(r_2) = f(t) - 1$

iii. Να βρείτε τον τύπο της $f(x)$ για κάθε $x \in [0, 1]$

ΑΣΚΗΣΗ 94 (από Απόστολο Τιντινίδη)

Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη και κοίλη στο $[\alpha, \beta]$.

Αν γνωρίζετε ότι $f(\alpha) = f(\beta) = 0$ τότε:

α. Να δείξετε ότι: $f'(\alpha)f'(\beta) < 0$

β. Να βρείτε το πρόσημο της f

γ. Να δείξετε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε $f(x_0) \leq f'(x_0)$

ΑΣΚΗΣΗ 95 (από Απόστολο Τιντινίδη)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$.

α. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f και να δείξετε ότι είναι γνησίως αύξουσα σ' αυτό.

β. Να βρείτε τα διαστήματα στα οποία η C_f είναι κυρτή ή κοίλη καθώς και τα ενδεχόμενα σημεία καμπής.

γ. Να βρείτε το όριο $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{\ln x}$

δ. Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 2x + f(3x)$.

ΑΣΚΗΣΗ 96 (από Χρήστο Κανάβη)

Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο $f(x) = \ln\left(\left(\frac{1}{4}\right)^x - \left(\frac{1}{2}\right)^{x-1} + 1\right)$.

α. Να δείξετε ότι η γραφική παράσταση της συνάρτησης f έχει ακριβώς ένα σημείο τομής με τον $x'x$

β. Να δείξετε ότι η γραφική παράσταση της συνάρτησης f δεν δέχεται οριζόντια εφαπτομένη.

γ. Να δείξετε ότι $\frac{f(x)}{4\ln\left(\frac{1}{2}\right)} \geq x+1$ για κάθε $x < 0$.

ΑΣΚΗΣΗ 97 (από Απόστολο Τιντινίδη)

α. Για τις συναρτήσεις h, g ισχύει πως $h(x) \leq g(x)$ για κάθε x κοντά στο x_0 , όπου $x_0 \in \mathbb{R} \cup \{\pm\infty\}$.

Να δείξετε ότι:

i. $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = -\infty \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} h(x) = -\infty$

ii. $\lim_{x \rightarrow x_0} h(x) = +\infty \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = +\infty$

β. Έστω η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : R \rightarrow R$ για την οποία ισχύει :

$$f'(x) = 2012 - \frac{x^2}{x^2 + e^x} \text{ για κάθε } x \in R.$$

- Να βρείτε τα διαστήματα στα οποία η f είναι κυρτή ή κοίλη καθώς και τα ενδεχόμενα σημεία καμπής.
- Να δείξετε ότι η $g(x) = f(x) - 2011x$ είναι γνησίως αύξουσα στο R
- Να βρείτε το σύνολο τιμών της f
- Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x+2) - f(x)]$

ΑΣΚΗΣΗ 98 (από parmenides51)

Έστω η δυο φορές παραγωγίσιμη $f : R \rightarrow R$ με $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in R$, ώστε $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$.

Να δείξετε ότι :

- η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα
- ισχύει $f(x) > 0$ για κάθε $x \in R$.

Πηγή: Γ. Μπαϊλάκης (εκδόσεις Σαββάλας)

ΑΣΚΗΣΗ 99 (από Περικλή Παντούλα)

Δίνεται η μη μηδενική συνάρτηση $f : R \rightarrow R$ με $f(x+y) = 4^{xy} f(x) f(y)$ για κάθε $x, y \in R$.

- Να αποδείξετε ότι $f(0) = 1$
- Αν ισχύει $f'(0) = 0$, τότε να αποδείξετε ότι:
 - Η f είναι παραγωγίσιμη στο R
 - Η συνάρτηση $g : R \rightarrow R$ με $g(x) = 2^{-x^2} f(x)$ είναι σταθερή στο R
 - Να βρεθεί ο τύπος της f

ΑΣΚΗΣΗ 100 (από Δημήτρη Κατσιπόδα)

Δίνεται η συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow R$ με $f(x) = x \ln a - a \ln x, a > 0$

- Να βρείτε το $a > 0$ αν ισχύει $f(x) \geq 0$ για κάθε $x > 0$
Για $a = e$:
- Να μελετηθεί η f ως προς την μονοτονία και να δείξετε ότι $e^x \geq x^e$ για κάθε $x > 0$
- Να λύσετε την εξίσωση $e^x = x^e, x > 0$
- Να προσδιορίσετε τους θετικούς β, γ αν ισχύει $\beta^x + \gamma^x \geq x^\beta + x^\gamma$ για κάθε $x > 0$

Πηγή: Γ.Μιχαηλίδης (εκδόσεις Διόφαντος)

ΑΣΚΗΣΗ 101 (από Στάθη Κούτρα)

Έστω η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, για την οποία ισχύει η σχέση:

$$2f(x) + \sin(f(x)) = x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

- Να δείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα
- Να αποδείξετε ότι: $|f(x) - f(y)| \leq |x - y|, \forall x, y \in \mathbb{R}$
- Να δείξετε ότι: $\frac{x-1}{2} \leq f(x) \leq \frac{x+1}{2}, \forall x \in \mathbb{R}$
- Να βρείτε το σύνολο τιμών της f και την f^{-1}

ΑΣΚΗΣΗ 102 (από Στάθη Κούτρα)

Έστω η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, για την οποία ισχύει η σχέση:

$$x \cdot e^{f(x)} = f^2(x) + 2 \text{ για κάθε } x \in (0, +\infty)$$

- Να εκφράσετε την $f'(x)$ συναρτήσει μόνο του $f(x)$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$
- Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως μονότονη
- Να μελετήσετε την f ως προς τα κοίλα
- Να βρείτε τον τύπο της αντίστροφης συνάρτησης f^{-1}

ΑΣΚΗΣΗ 103 (από Στάθη Κούτρα)

- Να αποδείξετε ότι $e^x > x > \ln x$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$
- Μια κατακόρυφη ευθεία $x = t, t \in (0, +\infty)$ τέμνει τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $f(x) = e^x$ και $g(x) = \ln x$ στα σημεία A, B αντίστοιχα.
 - Να βρείτε την απόσταση (AB) συναρτήσει του $t \in (0, +\infty)$ και έστω ότι $(AB) = d(t)$
 - Να δείξετε ότι η εξίσωση $d'(t) = 0$ έχει ακριβώς μια λύση και μάλιστα αυτή ανήκει στο διάστημα $(0, 1)$
 - Να αποδείξετε ότι η απόσταση d γίνεται ελάχιστη για κάποιο $t_0 \in (0, 1)$

ΑΣΚΗΣΗ 104 (από Χρήστο Κανάβη)

Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο $f(x) = \ln(1 + e^{-x}) + \frac{1}{3}x$.

- Να μελετηθεί η συνάρτηση ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.
- Να βρεθούν τα όρια $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$ και $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$.
- Να βρεθούν οι ασύμπτωτες της συνάρτησης και το σημείο τομής τους.
- Να προσδιοριστεί η θέση της C_f ως προς τις ασύμπτωτες.

Πηγή: Annales corrigées 2010 - Mathématiques - Bac, Vuibert

ΑΣΚΗΣΗ 105 (από Δημήτρη Κατσιποδα)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\ln x}{x}, x > 0$

- Να μελετήσετε την f ως προς την μονοτονία και τα ακρότατα.
- Να βρείτε το σύνολο τιμών της
- Για τις διάφορες τιμές του $\kappa \in \mathbb{R}$ να βρείτε το πλήθος των λύσεων της εξίσωσης $x = e^{\kappa x}, x > 0$
- Να λύσετε την εξίσωση $(\eta\mu x)^{\sigma\nu x} = (\sigma\nu x)^{\eta\mu x}$ στο διάστημα $(0, \frac{\pi}{2})$
- Να αποδείξετε ότι υπάρχει μοναδικό $\xi \in (0, +\infty)$ ώστε η εφαπτομένη της C_f στο σημείο της $M(\xi, f(\xi))$ να τέμνει τον άξονα $y'y$ στο -2010
- Να δείξετε ότι για κάθε $x \geq e$ ισχύει $f(x+1) < \frac{\ln^2(x+1) - \ln^2 x}{2} < f(x)$
- Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow +\infty} (\ln^2(x+1) - \ln^2 x)$

Πηγή: B. Παπαδάκης (εκδόσεις Σαββάλας) και Γ. Μιχαηλίδης (εκδόσεις Διόφαντος)

ΑΣΚΗΣΗ 106 (από pito)

Έστω η f δυο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν

$$f(x+1) = f(3-x) \text{ και } f''(x) \neq 0$$

- Να λύσετε την εξίσωση $f'(x) = 0$.
- Αν επιπλέον η f'' είναι συνεχής στο $[0, 3]$ και ισχύει $f(0) < f(1)$, να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία και να βρείτε τις θέσεις των ολικών ακροτάτων στο $[0, 3]$

Πηγή: A.Μπάραλας (εκδόσεις Ελληνοεκδοτική)

ΑΣΚΗΣΗ 107 (από Περικλή Παντούλα)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln x - \frac{a}{x} + a, a \in \mathbb{R}$. Αν $f(x) \geq 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$, τότε:

α. Να βρείτε τον $a \in \mathbb{R}$

Για την τιμή του a που βρήκατε:

β. Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα

γ. Να μελετήσετε την f ως προς την κυρτότητα και τα σημεία καμπής

δ. Να υπολογίσετε τα όρια $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x)$ και $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$

ε. Να βρείτε το σύνολο τιμών της f και να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 0$

στ. Να λύσετε την ανίσωση $\ln(2\lambda^2 + 2) - \frac{1}{\lambda^2 + 6} > \ln(\lambda^2 + 6) - \frac{1}{2\lambda^2 + 2}$

Πηγή: Χ.Γκουβιέρου – Θ. Διαμαντόπουλος (εκδόσεις Ξιφαράς)

ΑΣΚΗΣΗ 108 (από Περικλή Παντούλα)

Έστω η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: [1, 2] \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια, ώστε $f'(x) > 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Δίνεται επίσης ότι ο μιγαδικός $\frac{1 + if(1)}{2 + if(2)}$ είναι φανταστικός και έχει μέτρο 1. Να δείξετε ότι:

α. $f(1) = -2$ και $f(2) = 1$

β. Η εξίσωση $f(x) = -x$ έχει ακριβώς μία λύση στο διάστημα $(1, 2)$

γ. Η εξίσωση $f(x)f'(x) = -x$ έχει τουλάχιστον μία λύση στο $(1, 2)$

Πηγή: Γ.Μπαϊλάκης (εκδόσεις Σαββάλας)

ΑΣΚΗΣΗ 109 (από Απόστολο Τιντινίδη)

Έστω η συνεχής συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει

$$(x-1)^2 f(x) = (\ln x) \eta \mu \pi x \text{ για κάθε } x > 0$$

α. Να βρείτε το $f(1)$

β. Να εξετάσετε αν η C_f έχει ασύμπτωτες

γ. Να εξετάσετε αν υπάρχουν $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, ώστε για τη συνάρτηση g με $g(x) = \begin{cases} \alpha + f(x), & \alpha \nu 0 < x < 1 \\ \beta, & \alpha \nu x = 0 \end{cases}$

να ισχύουν οι προϋποθέσεις του Θ. Rolle στο $[0, 1]$

Πηγή: Γ.Μπαϊλάκης (εκδόσεις Σαββάλας)

ΑΣΚΗΣΗ 110 (από dennys)

Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει $|f(x)g(x) + x^2| \leq x \ln x$ για κάθε $x > 1$.

α. Αν οι συναρτήσεις έχουν πλάγιες ασύμπτωτες στο $+\infty$ τις e_1, e_2 αντίστοιχα, να δείξετε ότι οι ευθείες e_1, e_2 είναι κάθετες.

β. Αν ισχύει πως $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+5h) - f(x-3h)}{\sin(4h)} = \frac{x^2 + 1 - \ln x}{x^2}$ και $f(1) = \frac{1}{2}$, να βρεθεί ο τύπος της $f(x)$

γ. Αν η πλάγια ασύμπτωτη της $g(x)$ διέρχεται από το σημείο $A(1, 2)$, ποια είναι η εξίσωση της;

ΑΣΚΗΣΗ 111 (από Περικλή Παντούλα)

Η συνάρτηση $f : [1, e] \rightarrow [-1, 4]$, όπου το $[-1, 4]$ είναι το σύνολο τιμών της, είναι δύο φορές παραγωγίσιμη με $f(1) = 2$ και $f(e) = e + 1$. Να δείξετε ότι:

α.ι. Υπάρχουν $x_1, x_2 \in (1, e)$ με $x_1 \neq x_2$ τέτοια ώστε $f'(x_1) = f'(x_2) = 0$

ii. Υπάρχει $\xi \in (1, e)$ τέτοιο ώστε $f''(\xi) = 0$

iii. Υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (1, e)$ τέτοιο ώστε $f(x_0)(f'(x_0) - 3f^2(x_0)) = x_0$

β.ι. Η ευθεία $e : x + y = e + 2$ τέμνει την C_f σε ένα τουλάχιστον σημείο με τετμημένη $c_0 \in (1, e)$

ii. Υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (1, e)$ με $\xi_1 \neq \xi_2 \in (1, e)$ τέτοια ώστε $f'(\xi_1) \cdot f'(\xi_2) = 1$

Πηγή: Χ.Γκουβιέρος – Θ. Διαμαντόπουλος (εκδόσεις Ξιφαράς)

ΑΣΚΗΣΗ 112 (από Δημήτρη Κατσιπόδα)

Δίνεται η συνάρτηση f συνεχής στο διάστημα $[-2, 2]$, παραγωγίσιμη δύο φορές στο διάστημα $(-2, 2)$, για την οποία επίσης γνωρίζουμε ότι $f(0) = 3$ και $f(x)f'(x) = f'(x) - x$ για κάθε $x \in [-2, 2]$

Έστω και οι μιγαδικοί αριθμοί z για τους οποίους ισχύει $|z - i| = 2$. Να αποδείξετε ότι :

α. Η f δεν έχει σημεία καμψής.

β. $f^2(x) - 2f(x) + x^2 - 3 = 0$

γ. Η συνάρτηση $g(x) = f(x) - 1$ διατηρεί σταθερό πρόσημο στο $(-2, 2)$.

δ. Η f είναι κοίλη

ε. $f(x) = 1 + \sqrt{4 - x^2}, x \in [-2, 2]$

στ. Η γραφική παράσταση της f είναι μέρος του γεωμετρικού τόπου των μιγαδικών z και ότι η

εφαπτομένη της στο σημείο που είναι η εικόνα του z για τον οποίο το $|z|$ γίνεται μέγιστο, είναι παράλληλη στον άξονα $x'x$.

Πηγή: Θέμα 23 από την Συλλογή Επαναληπτικών Ασκήσεων του xgastone

ΑΣΚΗΣΗ 113 (από Χρήστο Τσιφάκη)

Η συνάρτηση f είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$, παραγωγίσιμη στο (α, β) με $f(\alpha) = f(\beta) = 0$ και η f' είναι γνησίως φθίνουσα στο (α, β) .

α. Αποδείξτε ότι $f(x) > 0$ για κάθε $x \in (\alpha, \beta)$.

β. i. Αποδείξτε ότι υπάρχει ένα μόνο $x_0 \in (\alpha, \beta)$ ώστε η f να παρουσιάζει μέγιστο στο x_0 .

ii. Αποδείξτε ότι υπάρχουν $x_1, x_2 \in (\alpha, \beta)$ ώστε $f'(x_1) - f'(x_2) \geq \frac{4f(x_0)}{\beta - \alpha}$.

γ. Αν επιπλέον η f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο (α, β) , αποδείξτε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (x_1, x_2)$ ώστε

i. $f''(\xi) < 0$

ii. $f(x) \leq -f''(\xi) \left(\frac{\beta - \alpha}{2} \right)^2$

Πηγή: Θέματα ΕΜΕ (2002)

ΑΣΚΗΣΗ 114 (από pit0)

α. i. α. Να δείξετε ότι $x^2 > \ln 2x$ για κάθε $x > 0$

β. Να δείξετε ότι $e^{x^2} > 2x$ για κάθε x πραγματικό.

ii. Να λύσετε την εξίσωση $x + e^{-x^2} = 1$

β. Έστω η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f(x) + e^{-f^2(x)} = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Να δείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα και να βρείτε το σημείο τομής της C_f με την ευθεία $x = 1$.

Πηγή: A. Μπάρλας, (εκδόσεις Ελληνοεκδοτική)

ΑΣΚΗΣΗ 115 (από dennys)

Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει : $f(x) + e^{f(x)} = x + 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

α. Να αποδείξετε ότι $e^x \geq (x+1)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

β. Να αποδείξετε ότι $f(x) \leq \frac{x}{2}$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$

γ. Να αποδείξετε ότι $f(x) \geq \ln(1 + \frac{x}{2})$ για κάθε $x \geq 0$ και $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$

δ. Να αποδείξετε ότι η $f(x)$ είναι γνησίως αύξουσα και στρέφει τα κοίλα κατω.

ε. Να βρείτε το σύνολο τιμών της

στ. Να δείξετε ότι η $f(x)$ αντιστρέφεται και βρείτε την $f^{-1}(x)$

ΑΣΚΗΣΗ 116 (από Δημήτρη Κατσιπόδα)

Έστω συνάρτηση f παραγωγίσιμη στο R , για την οποία ισχύει :

$$f(\alpha - 1) > \alpha - 1, f(\alpha) < \alpha \text{ και } f(\alpha + 1) > \alpha + 1, \text{ για κάποιο } \alpha \in R.$$

- Να αποδείξετε ότι, η γραφική παράσταση της f και η διχοτόμος του $1^{\text{ου}}$ και $3^{\text{ου}}$ τεταρτημορίου έχουν δυο τουλάχιστον κοινά σημεία.
- Να αποδείξετε ότι, η εξίσωση $f'(x) - 1 = f(x) - x$ έχει μια τουλάχιστον λύση στο διάστημα $(\alpha - 1, \alpha + 1)$
- Αν επιπλέον η f είναι δυο φορές παραγωγίσιμη στο R να αποδείξετε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (\alpha - 1, \alpha + 1)$ ώστε $f''(\xi) > 0$

Πηγή: Θέμα 12 από την Συλλογή Επαναληπτικών Ασκήσεων του xgastone

ΑΣΚΗΣΗ 117 (από Περικλή Παντούλα)

Έστω η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow R$ για την οποία ισχύουν $f(1) = 0$ και $xf'(x) - 2f(x) = x$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$.

- Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $h(x) = \frac{f(x)}{x^2}$ είναι γνησίως αύξουσα στο $x \in (0, +\infty)$
- Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f
- Η συνάρτηση $g(x)$ είναι παραγωγίσιμη στο R διερχόμενη από το σημείο $(1, 0)$ τέτοια ώστε $g'(x) = f(x)$ για κάθε $x \in R$. Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{g(x)}{\ln^2 x}$

Πηγή: Γ.Μπαϊλάκης (εκδόσεις Σαββάλας)

ΑΣΚΗΣΗ 118 (από Δημήτρη Κατσιπόδα)

Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow R$ για την οποία ισχύουν $f(1) = 1$ και

$$f'(x) = \frac{2f(x)}{x} \text{ για κάθε } x > 0.$$

- Να δείξετε ότι $f(x) = x^2$ για κάθε $x > 0$.
- Ένα σημείο M κινείται στη C_f και έστω A η προβολή του M στον άξονα $x'x$. Το σημείο A απομακρύνεται από την αρχή των αξόνων $O(0, 0)$, με ρυθμό $\frac{2 \mu\text{ον}}{\text{sec}}$. Τη χρονική στιγμή t_0 που η τετμημένη του M είναι 3, να βρείτε τον ρυθμό μεταβολής:

- i. των αποστάσεων AM και OM
- ii. της γωνία \widehat{MOA}
- iii. της απόστασης OB , όπου B το σημείο τομής της εφαπτομένης της C_f στο M με τον άξονα $x'x$

Πηγή: Β.Παπαδάκης (εκδόσεις Σαββάλας)

ΑΣΚΗΣΗ 119 (από dennys)

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ με $a, b, c, d \in \mathbb{R}, a > 0$

Αν το πολυώνυμο έχει τρεις πραγματικές ρίζες ρ_1, ρ_2, ρ_3 να αποδείξετε ότι

α. $b^2 > 3ac$

β. Το πολυώνυμο παρουσιάζει ακριβώς δύο τοπικά ακρότατα.

γ. Αν x_1, x_2 , οι θέσεις τοπικών ακροτάτων τότε: $P''(x_1) + P''(x_2) = 0$

δ. Δεν είναι δυνατόν το πολυώνυμο να έχει σημείο καμψής σε κάποιο από τα x_1, x_2

ε. Ανάμεσα στα ακρότατα έχει ακριβώς ένα σημείο καμψής

στ. Αν η γραφική παράσταση της $f(x) = \frac{P(x)}{x^2 + cx + d}$ έχει πλάγια ασύμπτωτη την $y = 2x + 25$ και

κατακόρυφες τις $x = -1, x = 13$ να αποδείξετε ότι $P(x) = 2x^3 + x^2 - 12x - 13$

ΑΣΚΗΣΗ 120 (από dennys)

Έστω η δυο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση $f(x) : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, για την οποία ισχύουν:

$$x^3 f''(x) = e^{\frac{1}{x}} \text{ για κάθε } x > 0 \text{ και } f(1) = e, f'(1) = 0$$

α. Να δείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = xf'(x) - f(x) + e^{\frac{1}{x}}$ είναι σταθερή στο $(0, +\infty)$

β. Να δείξετε ότι $f(x) = xe^{\frac{1}{x}}$ για κάθε $x > 0$

γ. Να βρείτε το σύνολο τιμών της $f(x)$

δ. Να δείξετε ότι:

i. Η εξίσωση της εφαπτομένης της $f(x)$ είναι στο σημείο $A(2, f(2))$ είναι $y = \frac{1}{2}(\sqrt{e})x + (\sqrt{e})$

ii. $2xe^{\frac{1}{x}} \geq (x+2)(\sqrt{e})$ για κάθε $x > 0$

ΕΠΙΛΟΓΗ + ΕΠΙΛΥΣΗ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ: 16/01/2012 - 31/01/2012

Πηγή - Ανατήσεις

<http://www.mathematica.gr/forum/viewtopic.php?f=53&t=22305>

ΕΠΙΛΟΓΗ + ΕΠΙΛΥΣΗ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ: 16/01/2012 - 31/01/2012

Πρότειναν οι:

Απόστολος Τιντινίδης
Βασίλης Κακαβάς
Γιάννης Σταματογιάννης
Δημήτρης Κατσιπόδας
Κώστας Ρεκούμης
Νίκος Αλεξανδρόπουλος
Περικλής Παντούλας
Στάθης Κούτρας
Χρήστος Κανάβης
Χρήστος Τσιφάκης
dennys
parmenides51
rito

Έλυσαν (*) οι:

Απόστολος Τιντινίδης
Βασίλης Κακαβάς
Γιάννης Κουτσούκος
Γιάννης Σταματογιάννης
Δημήτρης Ιωάννου
Δημήτρης Κατσιπόδας
Κώστας Ρεκούμης
Νίκος Αλεξανδρόπουλος
Περικλής Παντούλας
Ροδόλφος Μπόρης
Στάθης Κούτρας
Χρήστος Στραγάλης
Χρήστος Τσιφάκης
dennys
parmenides51
rito

Πηγή - Απαντήσεις

(*) <http://www.mathematica.gr/forum/viewtopic.php?f=53&t=22305>